ATRAKCJE TURYSTYCZNE GMINY GODKOWO

Resort Klekotki

Klekotki były osadą młyńską. Pierwsze wzmianki o młynie pojawiają się w 1539 roku, kiedy to został on wybudowany przez Rudolfa Ecka von Reppichau. Źródła podają, iż w 1560 roku majątek liczył 1600 arów. Mówią one również o bogactwie stawu przylegającego do młyna, obfitości ryb oraz czystości wody, wokół której skupiało się życie towarzyskie okolicznych mieszkańców. Młyn przebudowano w 1817 r, a renowacji dokonano w 1857 roku. W 1905 roku zainstalowano w Młynie turbinę dostarczającą energię elektryczną do Młyna oraz 3-kilometrową trakcją do majątku w Markowie. Historia donosi, iż w 1933 roku młynarz Gustav Enseleit zamordował swoją żonę oraz dwoje małych dzieci, po czym popełnił samobójstwo. Do wybuchu II wojny światowej dzierżawcami młyna była rodzina niemiecka. W 23 czerwca 1945 Armia Radziecka złupiła posiadłość i przesiedliła jej mieszkańców do pobliskich Skowron. Po wojnie młyn, ciągle zmieniał gospodarza. Kolejni użytkownicy doprowadzili zabytek do ruiny, budynek Stajni, Młyna oraz domu Młynarza był częściowo rozebrany, piwnice do ¾ ich wysokości zalewała woda, ich niestety w całości nie udało się odrestaurować. Od roku 1995 młyn należy do warszawskiej firmy spedycyjnej TIRSPED, która doprowadziła budynek do obecnego stanu pod czujnym okiem konserwatora zabytków.

Rzeka Wąska

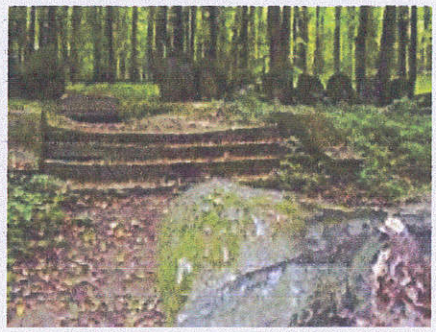
Długość Wąskiej wynosi 46 km. Rzeka wypływa z północno-zachodniej, przy krawędziowej strefie Pojezierza Iławskiego. W górnym odcinku przepływa przez Jezioro Zimnochy i Jezioro Okonie. Środkowy odcinek, leżący w obrębie Równiny Warmińskiej płynie głęboką doliną. Poniżej Pasłęka wpływa na Żuławy Wiślane i jako obwałowana rzeka uchodzi do jeziora Druzno[1]. Pod względem administracyjnym Wąska przepływa przez gminy: Miłakowo, Godkowo, Pasłęk i Elbląg. Jej zlewnia zajmuje powierzchnię 254,4 km² i obejmuje obszar rolniczo-leśny o zróżnicowanej rzeźbie[]. W obrębie górnej części zlewni znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Wąskiej, obszar Natura 2000 SOO Uroczysko Markowo i Rezerwat przyrody Dęby w Krukach Pasłęckich. Środkowy odcinek przepływa przez obszar Natura 2000 SOO Murawy koło Pasłęka, zaś dolny znajduje się na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Jeziora Drużno i obszaru Natura 2000 Jezioro Drużno Rzeka Wąska jest odbiornikiem ścieków z mechaniczno-biologicznych oczyszczalni ścieków w Pasłęku i Węzinie. Przeprowadzone w 2004 roku badania stanu czystości wód wykazały IV klasę czystości.

Ruiny pałacu zu Dohnów (Markowo)

W 1561 książę pruski Albrecht Fryderyk nadał Markowo (Reichertswalde) oraz kilka innych wsi rodzinie Dohnów i wtedy właśnie powstały pierwsze zabudowania, na początku był to dwór obronny. W latach 1701-1704 dotychczasowy dwór rozbudowano. Powstały w ten sposób pałac przebudowano w wieku XIX, a po 1905 roku dobudowano do jego naroży w elewacji frontowej wieże. Po zakończeniu drugiej wojny światowej w pałacu przez jakiś czas stacjonowali żołnierze radzieccy. Później na terenie majątku utworzono Państwowe Gospodarstwo Rolne, natomiast pałac zaadaptowano na mieszkania dla pracowników i magazyny. Stopniowo zdewastowany, został opuszczony w latach siedemdziesiątych. Obecnie jest odbudowywany przez nowych właścicieli. Z zespołu pałacowego zachowała się oficyna z XVIII wieku oraz niektóre zabudowania gospodarcze.

Cmentarz Hrabiów zu Dohna

Cmentarzysko zostało założone w 1924 roku przez wschodniopruski ród Dohnów, który miał siedzibę w pobliskim Markowie. W formie miało nawiązywać do starożytnych budowli megalitycznych. Położone jest na wzniesieniu i składa się z kamiennego półokręgu, grobowców Friedricha Ludwiga i jego syna Christopha Friedricha Burgraf und Graf zu Dohna, kamiennych schodów i innych kamiennych elementów architektonicznych i użytkowych. Za cmentarzem, od strony południowej, znajduje się brzozowy krąg, w którego centrum, na ośmiobocznym postumencie wzniesiono drewniany krzyż (obecnie powalony).

Pałac w Kwitajnach

Pierwszy pałac w Kwitajnach został zbudowany w latach 1728-40 dla hrabiego Karla Friedricha Ludwig von Barfuss. Zrealizowano tylko część planu; powstał jednopiętrowy budynek ze środkowym ryzalitem i skrzydłami na szczytach. W 1874 roku pałac został przebudowany przez hrabiego Ottona Donhoffa. Powstał wtedy piętrowy budynek wzniesiony na rzucie prostokąta z ryzalitami zwieńczonymi trójkątnie na osi głównej. Nad frontowym ryzalitem umieszczono herb Denhoffów. Rezydencja pokryta jest dachem czterospadowym. Wjazd do pałacu prowadzi przez mostek nad stawem. Po prawej stronie pałacu wzniesiono w 1850 roku oranżerię, obecnie w ruinie. Po 1945 roku wnętrza pałacu zostały przebudowane, podzielono duże sale na mniejsze za pomocą ścianek działowych. We wnętrzach zachowały się częściowo sztukaterie, kominki, posadzki, boazerie i stolarka drzwiowa i okienna. Całość otoczona jest parkiem krajobrazowym. Ostatnią właścicielką majątku przed II Wojną Światową była hrabina Marion Donhoff.

Kościół w Kwitajnach

Kościół filialny pw. Chrystusa Króla Nie wiemy dokładnie, kiedy powstał pierwszy kościół w Kwitajnach, źródła milczą na ten temat. Wiadomo jedynie, że przed wybudowaniem obecnej świątyni znajdowała się kaplica, umiejscowiona w pobliżu obecnego pagórka kościelnego. Ponieważ kaplica była w złym stanie technicznym i groziła zawaleniem, postanowiono wybudować nowy kościół. W 1714 r.zgromadzono niezbędne materiały i rozpoczęto prace budowlane. W 1719 r. świątynia była gotowa. We wnętrzu wieży zamontowano zegar zsynchronizowany z dwoma dzwonami wybijającymi godziny kwadranse. W 2012 r. odnowiono dach wieży, a w roku następnym jej elewację. Friedrich Ludwig hr. von Barfuss ufundował pierwsze organy, zegar na wieży i dzwon. W swoim testamencie podarował 2000 talarów otoczyli opieką świątynie, fundując do niej żyrandol i dwa dzwony znajdujące się do dziś. W tym czasie we wnętrzu pojawił się także misternie rzeźbiony ołtarz z postacią Chrystusa, ambona przy ścianie wschodniej, organy przy ścianie zachodniej, chrzcielnica oraz w 1743 r. mosiężny sześcioramienny świecznik. W 1876 r. odnowiono wnętrze świątyni. Od 1946 r. kościół jest filią parafii rzymskokatolickiej w Kalniku.

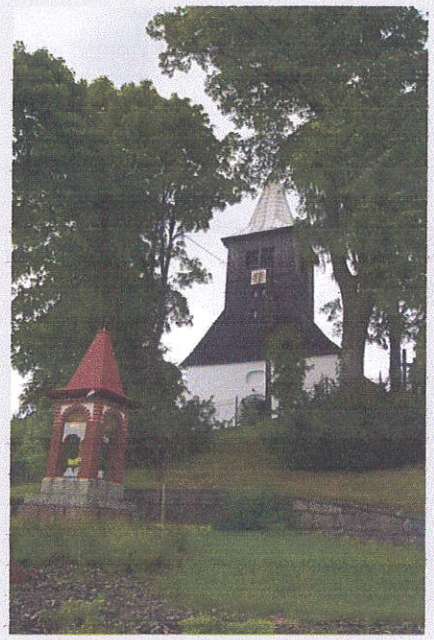
Zwiedzanie Kościoła pw. wniebowzięcia NMP

Skowrony-kościół filialny pw. Wniebowzięcia NMP. Kościół został zbudowany w połowie XIV w. na wzgórzu, z którego roztacza się piękny widok na okolice. W miejscu tym znajdowało się pruskie grodzisko. Początkowo był niewielki, jednak w 1699 r. został rozbudowany w kierunku zachodnim. Na kamiennej podmurówce stanęła wówczas drewniana wieża kryta gontem a wewnątrz przykryto nowe pół beczkowym, drewnianym sufitem W 1722 r. odkupiono z jednego z

kościołów w Pasłęku organy aw 1733 r. w ołtarz wbudowano ambonę.
Na przestrzeni dziejów było książęcym, a następnie pod królewskim patronatem.bZ cennego wyposażenia zachowały się dwa sześcioramienne świeczniki z fo bryki Hermana Bimbauna z Hamburgu oraz Anioł Chrzcielny. Pod koniec 90. XX w. dokonano odnowienia świątyni przez obecnego proboszcza ks. Andrzeja Gazdę. W dniu 1 VI 2008 r. na terenie przyległym do kościoła posadzono sosnę pospolitą.

Pomnik ofiar I wojny światowej i głaz 650-lecia wsi.

Skowrony - pomnik ofiar I wojny światowej i głaz 650-lecia wsi.
W 1926 r.. na stoku wzgórza kościelnego, został odsłonięty pomnik poległych na frontach I wojny światowej 32 mieszkańców okolicznych wsi. Po II wojnie światowej został on przebudowany na kapliczkę. W 2006 r., dla uczczenia 650-lecia miejscowości, w pobliżu kapliczki posadzono dąb i ustawiono nowy pomnik wykonany z dwóch czarnych, marmurowych płyt posadowionych po obu stronach krzyża. Na lewym panelu umieszczono nazwy miejscowości, imiona i nazwiska oraz daty śmierci mieszkańców okolicznych wsi: Skowrony, Nawty, Godkowo, Plajny, Nowy Cieszyn i Stary Cieszyn. Na prawym panelu, w kolejności alfabetycznej umieszczono tylko nazwiska mieszkańców wsi Skowrony. W uroczystościach 650-lecia Skowron wzięła udział 37-osobowa grupa by tych mieszkańców i ich rodzin, a gościem honorowym był Kurt Jordan, który opuszczając Skowrony w 1945 r., miał siedem lat. Jest on autorem wydanej w Landau (Palatynat) w 1999 r. monografii wsi zatytułowanej „Skowrony, których nigdy nie zapomnimy". Szczególnym wydarzeniem uroczystości, w trakcie której odsłonięto nowy pomnik, było pierwsze ekumeniczne nabożeństwo w odnowionym kilka lat temu kościele. Uroczystości rocznicowe trwały trzy dni.

Świetlica Wiejska w Grądkach

Sołectwo Grądki położone jest w gminie Godkowo, w skład którego wchodzą miejscowości: Grądki, Grużajny, Nawty, Siedlisko. Największą miejscowość Grądki zamieszkuje 256 mieszkańców w tym 62 dzieci do lat 18, w pozostałych miejscowościach wchodzących w skład sołectwa mieszkają 162 osoby w tym 37 do lat 18. W miejscowości Grądki znajduje się Kościół Ewangelicki pw. Trójcy Przenajświętszej, stary poniemiecki cmentarz, świetlica wiejska, dwa sklepy spożywcze. Przez miejscowość biegnie niebieski szlak rowerowy „Wśród pól i lasów". Od 2017 roku znajduje się tu strzelnica sportowo-rekreacyjna oraz funkcjonuje grupa nieformalna „Sokół Grądki".

Kościół w Grądkach

Kościół pw. Trójcy Przenajświętszej w miejscowości Grądki. Kościół prawdopodobnie powstał w 1777 r. Do czasów współczesnych przetrwał jako ruina. Zachowała się jedynie wieża. W połowie lat 80-tych XX w. rozpoczęto odbudowę świątyni, którą ukończono na początku lat 90-tych. Zbudowany z cegły, założony na planie wydłużonego prostokąta o dłuższej osi na linii wsch. -zach. Od zach. wieża na planie prostokąta.

Cerkiew w Godkowie

Cerkiew greckokatolicka p.w. Opieki Przenajświętszej Bogurodzicy z 2013 r. W świątynię wkomponowano resztki cerkwi z 1729 r. z Kupnej w powiecie przemyskim. Od 1947 r. użytkowana jako kościół rzymskokatolicki. Opuszczona w 1962 r., wykorzystywana na magazyn nawozów. Świątynia zawaliła się w 1968 r. Pozostałości cerkwi w 2011 r. z inicjatywy prof. Romany Cielątkowskiej rozebrane i przewiezione w celu rekonstrukcji do miejscowości Godkowo.

Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Westerplatte w Godkowie

Szkoła Podstawowa w Godkowie powstała w listopadzie 1946 roku. Pierwszym jej nauczycielem i organizatorem był pan Czesław Żyłka, który nie szczędząc swojego wysiłku i trudu, odnajdywał w domach stare ławki i tablice, by dzieci mogły rozpocząć naukę. Pomocą służyli mu tutejsi mieszkańcy. Pierwszym nauczycielem mianowanym przez Inspektora Oświaty był pan Stanisław Bartoszewicz, który sam uczył 4 klasy, w których łączna liczba uczniów wynosiła 52, klasy były łączone. 1 września 1950 roku kierownictwo szkoły przejął pan Stanisław Kiejzik. Szkoła stała się siedmioklasową, nauka odbywała się w 4 klasach łączonych. Zaczął się czas normalnej nauki dla uczniów, przeplatany okolicznościowymi uroczystościami i zabawami szkolnymi. W 1992 roku dyrektorem naszej placówki został pan Zdzisław Białobrzewski. Pracę na tym stanowisku rozpoczął od działań zmierzających do zmiany wizerunku szkoły i jej rozbudowy. Dzięki owocnej współpracy pana Dyrektora z ówczesnymi władzami, w 1993 roku rozpoczęto budowę sali gimnastycznej, którą oddano do użytku 13 czerwca 1995 roku. W tym samym roku rozpoczęto budowę łącznika pomiędzy szkołą a nową salą. Jednocześnie prowadzono budowę chodnika do szkoły, a także parkingu dla samochodów i zajezdni dla autobusu szkolnego. Aktualnie w szkole uczy się 136 uczniów (łącznie z oddziałem przedszkolnym), pracuje 18 nauczycieli, 6 pracowników obsługi i 2 pracowników administracyjnych.

Kościół w Osieku

Parafię pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika erygowano około 1380 r. W okresie reformacji w Osieku zapanował protestantyzm.Obecny kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Osieku wybudowano w 1755 r. Po II wojnie światowej świątynię przejęli katolicy. Parafię pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika ponownie erygował w 1958 r. biskup warmiński Tomasz Wilczyński. Do parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika należą następujące miejscowości: Osiek, Skowrony, Bielica, Burdajny, Godkowo, Klekotki, Kwitajny, Miłosna, Nawty, Plajny, Siedlisko, Stary Cieszyn, Szymbory.

Bizony w Kwitajnach Wielkich

Pierwsze 53 bizony zostały sprowadzonych do Kwitajn Wielkich z Danii w listopadzie 2005 roku. W marcu 2007 roku dołączyło do niego kolejnych 30 tych wielkich zwierząt z Belgii. W ciągu ośmiu lat hodowla rozrosła się do ponad trzystu sztuk. Stado żyje na wolnym powietrzu. Największe osobniki osiągają wagę do 1,2 t. Bizony nie są wymagającym gatunkiem, dobrze radzą sobie w umiarkowanym klimacie. W powiecie elbląskim są one jedną z największych atrakcji turystycznych.

Dawny Cmentarz rodowy Dohnów

Cmentarz rodowy Dohnów Daleko w lesie, pośród głębokich jarów, znaleźli swoje miejsce wiecznego spoczynku dwaj przedstawiciele rodu zu Dohna. 20. XX w. ówczesny właściciel Markowa Fryderyk Ludwik postanowił wybudować sobie tajemnicza nekropolię, przypominająca megalityczne kręgi. Niektórzy twierdzą, że gdy urządzano to miejsce, nie porasta go jeszcze las, a otwarta przestrzeń pozwala podziwiać dolinę rzeki Wąskiej. Cmentarz został dokładnie zaplanowany wzdłuż osi północ-południe. Otacza go szeroki półokrąg, utworzony południowej stronie) wyrasta krąg z brzóz. W jego wnętrzu utworzono jeszcze jeden krąg-z kamiennych ław, obecnie przysypany liśćmi i trudno zauważalny w środku obu kręgów, na ośmiobocznym postumencie, ustawiono drewniany krzyż. Krzyż zbutwiał, przewrócił się a jego resztki leżą jeszcze na ziemi. Do wnętrza prowadziły dwa wejścia, jedno od północy a drugie, po kamiennych schodkach od południa. Na osi cmentarza wytyczono ścieżkę z dwoma rzędami granitowych schodów z ociosanymi głazami po bokach. Przy ścieżce, w odległości ok. 10 m od siebie, znajdują się dwa puste już dziś grobowce. Nie wiadomo, kto i kiedy zabrał z nich trumny Pozostały tylko płyty nagrobne. W centrum kamiennego półokręgu, na wyższym tarasie, znajduje się piękna płyta z różowego granitu, wsparta na podporach.

„Hubertówka" Kwitajny

Na skraju wsi, pod lasem zwanym dawniej Ciemne Knieje, nieopodal Czarnego Jeziora urządzono kilka lat temu miejsce zwane „Hubertówka". Jest ono własnością Wojskowego Koła Łowieckiego Nr 258 Sowa" w Malborku, które teren nabyło 1 kwietnia 1999 r. Z okazji 80. rocznicy Polskiego Związku Łowieckiego w 2003 r. odbyła się tu uroczystość łowicka „Majówka Hubertowska" z udziałem władz sowieckich, samorządowych i miejscowej ludności. Teren jest ogrodzony, wyposażony w zadaszenia w postaci skromnych, estetycznych wiat z ławami. Uroku miejscu dodaje ciekawa kapliczka „Hubertowska", otoczenie ok. 100-letnich drzew i widok na pasące się w dali bizony.

Kościół filialny pw. Matki Boskiej Królowej Polski

Pierwszy kościół w Dobrym Powstał jeszcze w czasach krzyżackich. Niewielka świątynia powstała w końcu XIV w. na rzucie prostokąta. Obecny kościół pochodzi z 1505 r., kiedy rozbudowano wcześniejszy w kierunku wschodnim. Zapewne posiadał drewnianą wieżę, która zastąpiono cegła na w latach 1717-1718, prawdopodobnie według projektu Johanna C. Hindersing. architekta Dohnów. Gotyzowana wieża mierzy 18 m wysokości. Na jej południowej ścianie umieszczono ruchomy zegar słoneczny z 1838 r. a we wnętrzu wisiały jeszcze na początku XX w. 4 dzwony.. Zachował się tylko jeden z 1749 r. - z okolicznościowym napisem oraz nazwiskiem pastora i fundatora H. Joachima Schumachera. Wyposażenie kościoła pochodzi z XVII-XIX w. i zawiera wiele cennych elementów. Ołtarz główny wykonany w 1687 r. pochodzi z warsztatu J. Quandta lub Johannesa Pfeiffera. Prezentuje program ikonograficzny Odkupienia. Główny obraz przedstawia „Ukrzyżowanie" z Matką Boską. św. Janem i Marią Magdaleną.

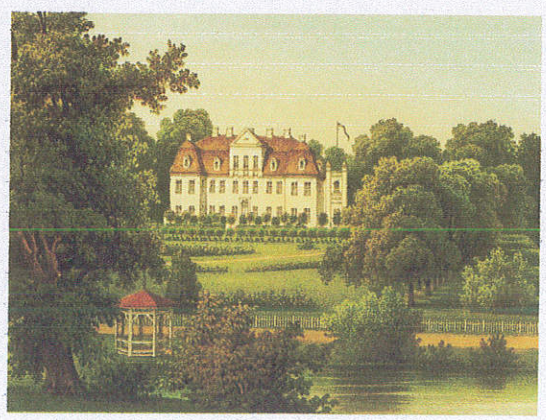
Kapliczka w Dobrym. (Nieopodal kościoła)

W okresie międzywojennym obok kościoła wzniesiono pomnik ofiar I wojny światowej, który przetrwał do naszych czasów. Po II wojnie światowej zamieniono go na kapliczkę z figurą Chrystusa umieszczony na szczycie. W dniu 1 VI 2008 r. na terenie kościelnym posadzono sosnę pospolita wyhodowane z nasion poświęconych przez Ojca Świętego Benedykta XVI podczas pielgrzymki do Polski w 2006 r..

Pałac i folwark w Podągach

W 1701 r., gdy Podągi stały się własnością rodu von Kanitz, burgrabia Friedrich Wilhelm rozpoczął budowę zespołu pałacowo-parkowego. Jego głównym budynkiem stał się pałac w stylu późno klasycystycznym otoczony wspaniałym parkiem. Osią kompozycyjna parku był strumień, nad którym przerzucono drewniane mostki łączące liczne alejki. Założenie upiększało kilka stawów. Nad jednym z nich stanął dom noclegowy, nad innym rządcówka, a na skraju parku urządzono rodzinny cmentarz, do którego prowadziła grabowa aleja. Znajdowały się na nim liczne krzyże, kamienie nagrobne i memorialne. Najokazalszy był nagrobek Georga hr. von Kanitz (1877-1916). Dziś już nic nie ma w tym miejscu.

Niestety, pałac zniszczony w czasie walk w 1945 r. został w kolejnych latach rozebrany. Do dziś zachowała się jedynie rządcówka pochodząca z lat 30. XX w., w ostatnich latach ładnie odrestaurowana. Z dawnego parku pozostały liczne pomnikowe drzewa, wśród których na uwagę zasługuje okazały dąb szypułkowy o obwodzie przekraczającym 7 m, rosnący przy drodze do Lesisk. Cały kompleks stanowi obecnie własność prywatną. Za pałacem, w tym samym czasie, rozpoczęto budowę folwarku, którego budynki zachowały się do dziś. Na jednym z nich umieszczono chorągiewkę wiatrową z datą 1701.